

Collegebesluit

Collegevergadering: 01 november 2022

Zaaknummer : 1127466
Team : Welzijnszaken en Ruimte Heemstede
Portefeuillehouder : A.C. Nienhuis / S. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Financiële rapportage 'project Opvang' maart-september 2022

SAMENVATTING

Voor de realisatie van crisis- en noodopvang voor Oekraïense vluchtelingen heeft de gemeenteraad op 11 maart 2022 ten laste van de algemene reserve een reserve "crisis- en noodopvang" ingesteld van € 1 miljoen. Op 15 maart heeft het college besloten tot de aanschaf van noodwoningen en daarnaast zijn twee bestaande panden als opvanglocaties ingericht. De reserve crisis- en noodopvang is hiervoor geheel aangewend. De panden en noodwoningen worden inmiddels bewoond door Oekraïners, statushouders en een kleine groep jongeren. Inmiddels is er meer duidelijkheid over de Rijksvergoedingen voor opvang van Oekraïners. Omdat de huisvesting gemengd wordt met andere doelgroepen kunnen niet alle lasten onder de Rijksvergoeding voor Oekraïners gebracht worden. In deze rapportage wordt nader ingegaan op de financiën. Inmiddels is het rijk om een voorschot gevraagd. Bij de najaarsnota 2022 ontvangt de raad een voorstel tot wijziging van de begroting 2022 gebaseerd op dit voorschot.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- Opdracht Ministerie van Justitie & Veiligheid (1 maart 2022)
- Motie 'Steun Oekraïne' (3 maart 2022)
- Raadsbesluit Crisis- en noodopvang Oekraïense vluchtelingen (11 maart 2022)
- Collegebesluit 'Vervolgstappen crisis- en noodopvang Oekraïense vluchtelingen' (15 maart 2022)
- Raadsbesluit Crisis- en noodopvang Oekraïense vluchtelingen: locaties noodwoningen (4 april 2022)
- Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (31 mei 2022)
- Kamerbrief over besluitvorming opvangcrisis, inclusief bestuurlijke afspraken doorstroom migratie (26 augustus 2022)
- Kamerbrief over opvang Oekraïne (Ministerie JenV, 14 oktober 2022)

BESLUIT B&W

1. De bijgevoegde financiële rapportage (maart – september 2022) vast te stellen;
2. Deze financiële rapportage ter kennisgeving aan de raad aan te bieden (C-stuk).

Collegebesluit

Collegevergadering: 01 november 2022

AANLEIDING

De raad heeft op 11 maart 2022 besloten bij te dragen aan de regionale opgave om crisis- en noodopvang te realiseren voor vluchtelingen uit Oekraïne. Er moest snel gehandeld worden en om deze opvang te realiseren, is ten laste van de algemene reserve een reserve crisis- en noodopvang ingesteld van € 1 miljoen. Om op korte termijn noodopvang te kunnen realiseren heeft het college op 15 maart besloten tot de aanschaf van 30 noodwoningen en 5 huiskamerunits. De noodwoningen zijn voor 9 maanden geplaatst op de Sportparklaan en Kohnstammlaan. Daarnaast zijn twee bestaande panden (Kerklaan en Glipperweg) ingericht als opvanglocaties. Hiervoor is de 1 miljoen euro uit de reserve “crisis en noodopvang” aangewend.

De panden en de noodwoningen zijn inmiddels bewoond. Op de locaties Kerklaan, Glipperweg en de Kohnstammlaan verblijven Oekraïense vluchtelingen. De units op de Sportparklaan zijn ingezet om aan een inmiddels nieuwe opgave te voldoen, namelijk de versnelde huisvesting van statushouders. Daarnaast is er ook voor gekozen om zeven jongeren hier te huisvesten. De volgende fase in het opvangvraagstuk is de zoektocht naar (semi) permanente huisvesting voor onder andere Oekraïners en statushouders.

Hierbij wordt een beknopt overzicht geboden van de financiële geldstromen over de periode maart 2022 tot en met september 2022 met waar mogelijk een prognose over 2022.

MOTIVERING

De opvang valt uiteen in 3 onderdelen:

1. de gemeentelijke opvang van Oekraïners (GOO),
2. de particuliere opvang van Oekraïners (POO)
3. de opvang van statushouders en jongeren op de Sportparklaan.

Belangrijk hierbij is dat de Rijksvergoeding voor opvang Oekraïners ook alleen betrekking heeft op dat deel van de opvang dat daarvoor wordt aangewend. De huisvesting wordt voor diverse doelgroepen aangewend. Voor de statushouders worden indien mogelijk andere Rijksmiddelen aangewend of wordt huur gevraagd. Bij jongeren is geen sprake van rijksvergoedingen maar alleen van huur.

Hieronder wordt per onderdeel ingegaan op de financiën.

1. Gemeentelijke Opvang Oekraïners

Het gaat hier om de locaties waar Oekraïners worden opgevangen, namelijk de Glipperweg, Kerklaan en Kohnstammlaan.

De Rijksvergoeding (“de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne”) maakt onderscheid in twee soorten kosten voor gemeentelijke opvang (GOO):

- 1) **Transitiekosten:** de kosten die gemaakt zijn om opvangplekken te realiseren, denk hier aan verbouwkosten.
- 2) Kosten die onder het **normbedrag** vallen zijn de meeste overige kosten. Denk hier aan leefgeld, beveiliging, locatiebeheer, inzet van de ambtelijke organisatie, water/gas/elektra, etc.

Per kostensoort wordt hieronder ingegaan op de inkomsten en uitgaven.

Collegebesluit

Collegevergadering: 01 november 2022

Transitiekosten

Inkomsten transitiekosten

Transitiekosten worden vergoed op basis van de werkelijke uitgaven exclusief BTW.

Uitgaven transitiekosten

De transitiekosten worden vergoed op basis van werkelijke uitgaven. Deze uitgaven zijn als volgt:

Locatie	Uitgaven t/m september 2022	Exclusief btw
Kerklaan	€ 33.000	€ 27.000
Glipperweg	€ 135.000	€ 112.000
Kohnstammlaan	€ 85.000	€ 70.000
Totaal	€ 253.000	€ 209.000

Tabel 1: Transitiekosten per locatie

Omdat er geen transities in 2022 meer worden voorzien, wordt er vanuit gegaan dat de uitgaven tot en met september de uitgaven voor heel 2022 zijn.

Normbedrag

Inkomsten normbedrag

De rijksvergoeding gaat voor het normbedrag tot 15 oktober 2022 uit van € 100 per dag per beschikbare plek voor een Oekraïense vluchteling; hierna is het normbedrag vastgesteld op € 83 per dag. Het normbedrag wordt ook verstrekt als de plek niet bezet is. Als de werkelijke kosten lager uitvallen dan het normbedrag, hoeft het meerdere niet terugbetaald te worden.

Locatie	Beschikbaar vanaf	Plekken	Weken tot 2023	Vergoeding per dag	Vergoeding
Kerklaan (begane grond)	22 maart	36	41	€ 100 / € 83	€ 978.900
Kerklaan (verdieping 1)	25 april	34	36	€ 100 / € 83	€ 808.900
Glipperweg	20 mei	24	32	€ 100 / € 83	€ 511.000
Kohnstammlaan	12 september	16	15,6	€ 100 / € 83	€ 156.600
Totaal		110			€ 2.455.400

Tabel 2: Vergoeding normbedrag

Het bedrag van € 2.455.400 betreft de volledige vergoeding over 2022.

Uitgaven ten laste van normbedrag

De vergoeding van het normbedrag dient voor de gemeente ter dekking van de kosten van leefgeld, beveiliging, inventaris, nutsvoorzieningen etc. De werkelijke kosten voor 2022 passen binnen de vergoeding. De kosten voor heel 2022 wordt geschat op een bedrag van € 1.690.000.

Collegebesluit

Collegevergadering: 01 november 2022

BTW op transitiekosten en kosten ten laste van normbedrag

De rijksvergoeding wordt niet over de BTW component op kosten verstrekt. Normaliter is BTW op deze kosten niet compensabel. Op basis van een regeling is bepaald dat 30% van de betaalde BTW toch ten laste van het BTW compensatiefonds kan worden gebracht. Het definitieve bedrag blijkt bij de BTW suppletie over 2022 op basis van de werkelijke kosten. Op dit moment wordt het BTW deel dat gecompenseerd kan worden geschat op € 88.800.

Resultaat GOO

In onderstaande tabel staat een totaaloverzicht van de transitiekosten en kosten die onder het normbedrag vallen (werkelijk t/m september en prognose heel 2022):

	Kosten t/m september 2022	Verwachte kosten 2022	Verwachte opbrengst 2022
Normbedrag	€ 1.230.000	€ 1.690.000	€ 2.455.400
Transitiekosten	€ 253.000	€ 253.000	€ 209.000
Totaal	€ 1.560.000	€ 2.027.000	€ 2.720.300

Tabel 3: Inkomsten en uitgaven 2022

Voordeel

Het voordeel bedraagt € 693.300. Daarbij komt nog de te compenseren BTW van € 88.800 zodat op de GOO een voordelig resultaat over 2022 van € 782.100 wordt verwacht.

2. Particuliere Opvang Oekraïners (POO)

De inkomsten en uitgaven van de POO kunnen moeilijk voor het volledige jaar 2022 geraamd worden. Als een Oekraïense familie besluit over te gaan naar een gemeentelijke opvang, of als een particulier besluit te stoppen met het opvangen van Oekraïners, dan zal dit zorgen voor verlaagde kosten en inkomsten. Dit is buiten de controle van de gemeente. Daarom is besloten geen begrote cijfers toe te voegen.

Inkomsten POO

Het leefgeld en de wooncomponent worden volledig vergoed. Verder is er in een de kamerbrief opvang Oekraïne van 14 oktober 2022 vastgesteld, dat er met terugwerkende kracht voor de Particuliere Opvang Oekraïners een normbedrag van € 210 per maand per persoon uitgekeerd zal worden. De vergoeding tot en met september zal naar inschatting € 203.100 bedragen.

Uitgaven POO

Tot en met september 2022 is in totaal € 146.500 uitgegeven (leefgeld en persoonlijke uitgaven € 90.700; wonen € 55.800).

Resultaat POO

Op dit onderdeel is tot en met september 2022 het voordelig resultaat € 56.600.

Collegebesluit

Collegevergadering: 01 november 2022

3. Sportparklaan statushouders en jongeren t/m september

Op de Sportparklaan staan 22 woonunits en 3 woonkamerunits. Van de woonunits worden er vijftien door statushouders en zeven door jongeren bewoond.

Inkomsten Sportparklaan

De Rijksvergoeding voor Oekraïense vluchtelingen is hier niet van toepassing omdat het om een andere doelgroep gaat.

Voor de statushouders wordt daarom een beroep gedaan op de HAR-regeling (Hotel- en accommodatieregeling). Deze regeling is bedoeld om de druk op de opvangcapaciteit van het COA te verkleinen. Gemeenten ontvangen per statushouder een eenmalig bedrag (€ 9.280) als bekostiging van zes maanden onderdak. Wanneer de HAR-regeling eindigt, wordt van de statushouder een huur van € 190 gevraagd. De jongeren betalen een huur van € 250. Voor 2022 wordt uitgegaan van € 149.000 aan inkomsten uit verhuur en de HAR regeling.

Uitgaven Sportparklaan

Verwacht wordt over 2022 een kostenpost van € 215.000 (inclusief de jaarlijkse kapitaallasten van de units voor een periode van 15 jaar).

Resultaat Sportparklaan

De exploitatie van de Sportparklaan is niet kostendekkend. Over 2022 ontstaat voor de Sportparklaan een tekort van € 66.000. Een negatief exploitatieresultaat op de Sportparklaan zal betrokken worden bij de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne.

Financiën

Wanneer de inkomsten en uitgaven getotaliseerd worden, leidt dit tot het volgende overzicht:

Onderdeel	
GOO	€ 782.100
POO	€ 56.600
Sportparklaan	-/- € 66.000
Voordelig resultaat	772.700

Een verklaring voor het overschot op GOO is dat Heemstede geen opvanglocaties hoeft te huren omdat de locaties in bezit zijn van de gemeente. Voor andere gemeenten is huur van gebouwen voor de opvang een grote kostenpost binnen het normbedrag.

Betrekken bij het resultaat

Dit voordeel kan niet op de exploitatie van Heemstede worden ingeboekt. In eerdere voorstellen is aangegeven dat de extra kosten van het beheer van de woningen/units hier nog bij betrokken dienen te worden. Deze kosten zijn in deze opstelling nog niet opgenomen. De beheerkosten lopen in ieder geval nog door in 2023. Het rijk geeft hier geen vergoeding voor. Daarnaast is er voor de opvang 1 miljoen euro onttrokken aan de algemene reserve. Op het deel van de huisvesting die ook wordt aangewend voor andere doelgroepen zoals jongeren en statushouders vindt geen volledige vergoeding plaats. De exploitatie kan daarom

Collegebesluit

Collegevergadering: 01 november 2022

blijvend negatief uitvallen. Bij de jaarrekening 2022 zal de raad daarom worden voorgesteld een eventueel overschot terug te storten in de reserve crisis- en noodopvang. De raad bepaalt hoe een overschot wordt aangewend bijvoorbeeld ter dekking van een negatief exploitatiesaldo op de Sportparklaan of het terugstorten van eerder aan de algemene reserve onttrokken middelen.

Najaarsnota 2022

Inmiddels is het rijk een voorschot gevraagd van € 1.587.400. In de najaarsnota 2022 wordt dit voorschot in de begroting 2022 van Heemstede verwerkt. Dit is een voorschot op het normbedrag van de GOO. Dit zijn geen extra inkomsten, maar is onderdeel van de totale rijksvergoeding.

VERVOLG

In het vervolg worden aan de voorjaars- en najaar rapportages een onderdeel toegevoegd over de inkomsten en uitgaven voor dit project.

COMMUNICATIE

N.v.t.

BIJLAGEN

N.v.t.